

Internet- технології

Каскадні таблиці стилів.
Селектори

Селектори

Селектор визначає, для яких елементів використовуються набір стилювих властивостей та їх значень.

Комбінації селекторів:

- **вкладені** селектори;
- **дочірні** селектори;
- **сусідські** селектори;
- **родинні** селектори.

Вид селектора	Приклад	Приклад стиля
універсальний	*	* { color:green; }
селектор тегів	div	div { margin:7px; padding:7px; }
селектор атрибуту	q[title]	q[title] { color: maroon; }
селектор класу	.important	.important { font-weight:bold; color:red; }
селектор id	#onlyThisOne	#onlyThisOne { font-family:courier; }
псевдоклас	a:link	a:link { color:blue; }
псевдоелемент	p:first-letter	p:first-letter { color:red }

Селектори атрибутів

Використання селектора атрибута (загальний синтаксис – Селектор[атрибут] { Опис стилевих властивостей }, пробіл між ім'ям селектора та квадратними дужками не допускається) дозволяють встановити стиль для елементів, для яких визначено атрибут (або за його значенням).

```
<style>
  a[target="_blank"] {
    background: url(image/blank.png) no-repeat;
    padding-left: 15px;
  }
</style>
<body>
  <p><a href="1.html"> Звичайне посилання </a> <br>
    <a href="2.html" target="_blank"> Посилання для відкриття у нової вкладці
  </a></p>
</body>
```

[Звичайне посилання](#)

 [Посилання для відкриття у нової вкладці](#)

Селектори атрибутів

Селектор атрибутів дозволяє скоротити кількість ID та класів та зробити верстку легшою для підтримки. Крім простого селектора атрибутів, CSS доступні такі різновиди:

[att[^]="value"] – вибір елементів за атрибутом, значення якого **починається** із заданого рядку.

[att|= "value"] – вибір елементів за атрибутом, значення якого **або збігається** з зазначенним value, **або починається** з value, за яким слідує дефіс (-)

[att\$= "value"] – за атрибутом, що **закінчується** заданим значенням.

[att*= "value"] – за атрибутом, в якому міститься задане значення.

[att ~="value"] – за атрибутом, у якого серед **перелічених** значень є збіги з необхідним.

Link

це посилання

Заголовок

```
a[title$="посилання"] { display:  
block; }  
[class~="block"] h3 { color: green; }
```

```
<a title="це посилання">Link</a>  
<div class="block tag">  
 <h3> Заголовок</h3>  
</div>
```

Селектори. Класи

Щоб віднести елемент розмітки до того чи іншого класу, потрібно скористатися його атрибутом `class`. Це дозволить розробнику визначити клас елементів розмітки (множину елементів сторінки), які відображатимуться однаково.

Імена класів повинні починатися з латинського символу і можуть містити символ дефісу (-) і підкреслення (_). Використання не-латинських букв у іменах класів неприпустимо.

```
.important {  
    font-weight:bold; color:red;  
}
```

```
<p class="important"> Important Text</p>  
<p> Ordinary Text </p>  
<div class="important"> Important </div>
```

Important Text

Ordinary Text

Important

Селектори. Класи. Приклад

```
<head>
  <style>
    div {
      writing-mode:tb-rl; /* Окремі стилі для IE */
      font-size: 196%;
    }
    .vertical {
      width: 1em;    line-height: 1em;
    }
  </style>
</head>
<body>
  <div style="text-indent:0px" class="vertical">
    Вертикаль
  </div>
</body>
```

Селектори. Ідентифікатори

Селектори id (ідентифікатори, #<ім'я_ідентифікатора> { переік стильвоих властивостей }), застосовуються для елементів з атрибутом id та відповідним його значенням. Основна відмінність класів від ідентифікаторів полягає в тому, що імена других повинні бути унікальними, не повторюватися, що дозволяє їх використовувати разом з JavaScript.

```
div#First {  
    background-color: silver;  
}
```

<div id="First">Ідентифікатори широко використовуються в JavaScript, щоб знайти унікальний елемент у документі.</div>

Ідентифікатори широко використовуються в JavaScript, щоб знайти унікальний елемент у документі.

Селектори. Псевдокласи

`:checked` – застосовується до елементів інтерфейсу, таких як пропорці (checkbox) та перемикачі (radio), коли вони перебувають у положенні «ввімкнено».

`:indeterminate` – задає стиль для елементів форм, таких як пропорці та перемикачі, коли вони перебувають у невизначеному стані.

`:disabled` – застосовує стиль до заблокованих елементів форм.

`:enabled` – використовується для застосування стилю до доступних до редагування користувачу (не заблокованих) елементів форм.

`:required` – застосовує стилеві правила до елемента `input`, у якого встановлено атрибут `required`.

`:optional` – застосовує стилеві правила до елементів форми, у яких не заданий атрибут `required`.

`:invalid` – застосовується до полів форми, вміст яких не відповідає зазначеному типу.

Селектори. Псевдокласи

:empty – усі порожні елементи, тобто ті, які не містять дочірніх елементів, тексту або пропусків.

:not – задає правила стилів для елементів, які не містять зазначеного селектора. `input:not([type="submit"])`

:first-of-type – задає правила стилів для первого елемента у списку дочірніх елементів свого батька.

:nth-of-type – використовується для додавання стилю до елементів зазначеного типу на основі нумерації у дереві елементів.

:nth-last-child – використовується для додавання стилю до елементів на основі порядку у дереві елементів.

:first-child – застосовує стильове оформлення до первого дочірнього елемента свого батька.

:only-child – застосовується до дочірніх елементів, тільки якщо він **єдиний** у батька.

Селектори. Псевдокласи. Приклад

CSS:

```
table {  
    border-spacing: 0;  
}  
  
td {  
    border: 1px solid #333;  
    padding: 3px;  
}  
  
td:nth-last-child(2n+1) {  
    background: #f0f0f0;  
}  
  
td:nth-child(1) {  
    background: #cfc;  
}
```

```
<table>  
    <tr> <td>&ampnbsp</td><td>ІТех</td><td>СПЗ</td><td>КСх</td></tr>  
    <tr> <td>Іванов</td><td>79</td><td>90</td><td>75</td> </tr>  
    <tr> <td>Петров</td><td>60</td><td>76</td><td>90</td> </tr>  
    <tr> <td>Сідоров</td><td>79</td><td>95</td><td>78</td> </tr>  
</table>
```

	ІТех	СПЗ	КСх
Іванов	79	90	75
Петров	60	76	90
Сідоров	79	95	78

Селектори. Псевдоелементи

Псевдоелементи дозволяють встановити стиль елементів, **не визначених у дереві елементів**, а також **генерувати вміст**, якого немає у вихідному коді тексту. У CSS3 псевдоелементи позначаються з двома двокрапками, щоб синтаксис відрізнявся від визначення псевдокласів (на відміну від попередньої версії, де визначалось просто двокрапкою).

```
<head>
  <style>
    p::first-letter {
      font-family: "Times New Roman", Times, serif;
      font-size: 2em;
      color: red;
    }
  </style>
</head>
<body><p>Види селекторів </p></body>
```

Види селекторів

Селектори. Псевдоелементи. Приклад

Псевдоелемент ::after використовується разом із властивістю content, дозволяє генерувати вміст (успадковує стиль від елемента, якого він додається).

Псевдоелемент ::selection застосовує стиль до виділеного користувачем тексту. У правилах стилів для цього псевдоелемента допускається використовувати такі властивості: color, background, background-color, text-shadow.

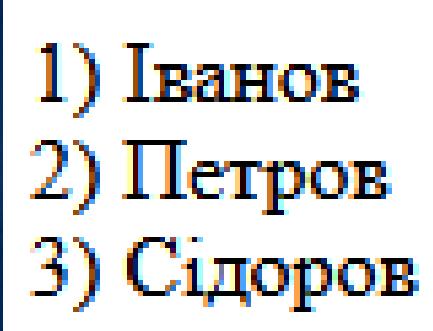
```
p::selection {  
    color: #ff0;  
    background: #ooo;  
}  
  
.cite::after {  
    font-style: italic;  
    content: "(див. розділ 4.2)";  
}
```

При виділенні цього тексту він змінить колір.
20-й Європейський міжнародний молодіжний форум(див. розділ 4.2)

<body><p> При виділенні цього тексту він змінить колір.</p>20-й Європейський міжнародний молодіжний форум</body>

Селектори. Псевдоелементи. Приклад

```
<ol>
  <li>Іванов</li>
  <li>Петров</li>
  <li>Сідоров</li>
</ol>
```

-
- 1) Іванов
  - 2) Петров
  - 3) Сідоров

CSS:

```
ol {
  list-style-type: none;
  counter-reset: item;
}
li:before {
  content: counter(item) ' ';
  counter-increment: item;
}
```

Селектори. Приклад. Нумерація рядків таблиці

```
<style>
table {
    counter-reset: cnt;
}
tr {
    counter-increment: cnt;
}
.trnumber::before {
    content: counter(cnt); //".
}
</style>
```

Або, з використанням JavaScript:

```
var firstcells = document.querySelectorAll('.mytable tr td:first-child');
for (i = 0; i < firstcells.length; i++) firstcells[i].innerHTML= i + 1 + ":";
```

```
<table border="1" class="mytable">
    <tr><td><span
class="trnumber">.</span></td><td>1.2</td></tr>
    <tr><td><span
class="trnumber">.</span></td><td>2.2</td></tr>
    <tr><td><span
class="trnumber">.</span></td><td>2.3</td></tr>
</table>
```

1.	1.2
2.	2.2
3.	2.3

Комбінація селекторів. Вкладені селектори

Допускається довільний рівень вкладення. Слід окремо розрізняти **дочірні** селектори, коли елемент є **безпосереднім** нащадком.

```
p b {  
    font-weight: bold;  
    color: red;  
}  
  
p > b {  
    color: green;  
}
```

Текст без впливу стилю

Демонстрація використання **вкладеного селектора**

Демонстрація використання **дочірнього селектора**

<div>Текст без впливу стилю</div>

<p>Демонстрація використання **вкладеного** селектора</p>

<p>Демонстрація використання **дочірнього** селектора</p>

Комбінація селекторів. Родинні селектори

Сусідніми (+) називаються елементи веб-сторінки, які йдуть безпосередньо один за одним у коді документа.

Родинні селектори (~) застосовуються до дочірніх елементів одного елемента-батька.

```
h1 ~ p { color: red; }  
h1 + p { color: green; }
```

<h1>Заголовок</h1>

<p>**Сосідній** селектор (абзац одразу після заголовка, h1 + p).</p>

<div><p>Просто абзац.</p></div>

<p>**Родинний** селектор (абзац з заголовком мають **безпосереднього** спільного предка, h1 ~ p).</p>

Заголовок

Сосідній селектор (абзац одразу після заголовка, h1 + p).

Просто абзац.

Родинний селектор (абзац з заголовком мають безпосереднього спільного предка, h1 ~ p).

Контрольні запитання

- Що таке селектори? Види селекторів.
- Різновиди селекторів атрибутів.
- У чому різниця між застосуванням селекторів класу та селектора ідентифікатора?
- Що таке псевдоелементи?